

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
 Za oznaniplačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolpa".
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

SLOVENSKI NAROD
 velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
" pol leta	6 " 50 "
" četr leta	3 " 30 "
" jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
" pol leta	8 " — "
" četr leta	4 " — "
" jeden mesec	1 " 40 "

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Domorodna naloga slovenskega dijaka v počitnicah.

— o.— Dijaki uživajo sedaj veselje in svobodo počitnic. Tudi slovensko dijaštvu se je iz naučnih sredin razkropilo v kroge svoje domače. Dejali bi, da se je slovensko to dijaštvu za dva meseca povrnito v svojo — domovino, iz tujine na domača tla. Kajti tudi dijaki, ki na starej slovenskej zemlji prejemajo duševni kruh srednjih učilišč, tičijo vse šolsko leto v nezasluženem duševnem robstvu, dokler se jim znanost razklada v tujem, nemškem ali laškem jeziku! V jeseni stopi naš dijak čez prag srednje šole in tedaj stopi v neznane kraje, koder ga potem od dne do dne vodijo tolmači, — kaki tolmači? Ti tolmači so z večine taki, da se s slovenskim dijakom ne morejo do dobra sporazumevati, ker jih z njim ne veže ni srce, ni jezik. Požrtvalnega srca, prave ljubezni za slovensko mladino ne morejo imeti učitelji, ki so nemškega rodu, ki se torej ne morejo vnemati za — nado bolje slovenske bodočnosti! Tolmač iz tujine govori v svojem jeziku, ki je privilegovan jezik naših učilišč,

on je Nemec in nam ostane vsaj deloma, če tudi smo z leti in leti privadili se njegovim besedam. Posredovanje mej znanosti in mej učenja se našo mladino je v slovenskih kronovinah popolnem ne-naravno. Z njim je združeno potujčevanje, katero je velika zavira našemu darovitemu dijaku, katero mu je tudi nezgodno, če je dovolj zaveden in razsoden. Vse leto, ko ga drži šolska dolžnost, se mu mora videti, da živi v tujini, če tudi je morebiti le tri ali štiri streljaje oddaljen od slovenske hiše svojega očeta. Tako odurna mu je nemška ali laška oblika šolskih okolnostij, tako protivna njegovemu razumu in srcu, da mu je vse izobraževanje usiljena stvar in tako življenje pravo prognanstvo. Prognanstva otoki v probujenem našem narodnem življenju so naše višje učilnice! Ko tedaj konec šolskega leta razpahne te nenaravne oklepne, naš dijak ne čuti le dijaške svobode, v katerej je rešen svojih nalog in dolžnostij, nego dobi tudi zavest, da je tujčevanja prost in da je prišel čas, ko lahko pri svojih doma živi povsem tako, kakor mu je prirojeno, njemu, slovenskemu sinu. S prazniki dobi slovenski dijak svojo ljubo domovino nazaj!

Naš narod ljubi dijaka. Ako je dober in prieden, ponosna je nanj vsa občina in ima ga za ne-kako bogatstvo, katero vedno spremlja s svojimi očmi. Kadar se približajo veliki prazniki, ne pričakuje dijaka le njegova domača hiša, tudi sosedje in drugi občani povprašujejo, kedaj se mej nje povrne. In če ga res čez dolgo srečajo, mu prijazno stiskajo roke in imajo radi, če zvedo, kako se mu je godilo in kaj ga čaka v bodočnosti. Prvi in najslajši dnevi počitnic slovenskemu dijaku tako steko, da ponovi znanstvo in prijateljstvo, katero ga je z veseljem pričakovalo mej njegovimi najožimi rojaki. Ako si je jedenkrat bil porodil zaupanje in ga potem ni sam poteptal s svojimi nepravilnostimi, svest si je lahko, da mu je narod ohranil zvestobo in ljubezen.

Slovenski narod je vreden, da z njim in zanj živi tudi izobražen človek. Dijak, višji in nižji, ki se je naučil ceniti časa zlato in ki ima pred očmi domoljubne svoje dolžnosti za bodočnost, tudi o počitnicah ne drži križem rok. Ako mu baš ni treba popravljati, kar bi bil v letu zamudil, dá si drugo

krasno delo, kadar si je bil zopet privadil domačim razmeram. Vesel, da je zopet z narodom, skušal bode, da ostane z njim v kolikor moči žive zvezi. Poiskal si bo njegovo družbo kjer koli, delil si z njim veselo in otožno uro. Ker pa je on izvoljenec, da ima bistrejši um in neizkaljeno zaupanje, bode se mej narodom tako gibal, da bode v prid njegovim ožjim rojakom in slovenskemu narodu sploh. Učil, blažil bo svojo družbo in osobito jo povzdigoval do narodne zavesti in do zavesti, kakove pravice ima narod ter kateri so neprijatelji njegovega dušnega gmotnega napredka. Učil pa se bode pri tem tudi sam. Uglobil se bo v razmere svojega kraja in naroda, tako da bodo te razmere postale sestavni del njegovega svojstva in značaja. Živo spoznanje teh razmer ga bode v poznejših časih podpiralo, da v borbi za svoj narod ne bo zgrešil pravega pota, da bode marveč njegovo domoljubno delo bodi na književnem, političnem ali drugotnem polju v resnici plodonosno njegovim rojakom in slovenskej stvari! Marsikatera slovenska vas se je tako po delovanji domačih dijakov prerodila v novem narodnem duhu in možje, ki z zrelim in razvitim umom delujejo za stvar našega naroda, so kot dijaki poiskali mej narodom vsako priliko, da so svoje narodno čuvstvo napolnili s pravo vsebino.

Ali poleg te stanovitne naloge, ki jo slovenski dijak ima na velikih praznikih, mu čas lahko porodi še drugih stavnih dolžnostij v imenu domoljubja! Narod naš, potisnen v ozke meje sedanje, snuje si sam naprave, da bi se ohranil v boji za življenje, da bi odvrnil od sebe tujsva moč. Čim lakomniše se hočeta Nemec in Italijan zajesti v našo lastnino, tem več je treba storiti v našo obrambo, tem bolj gledati, da se vsaka moč mej nami obrne v splošnji, narodni prid. V tacih razmerah in pri maloštevilnem narodu, kakor smo mi, mora biti tudi rodoljubje mladine aktualno, tvorno. Ni dovolj, da mladina naša kaže navdušenje za narodne uzore, da se tudi izobražuje z vednim ozirom na svojo domovino, nego treba je, da se tudi giblje mej tvornimi rodoljubi tam, kjer so njene moči važne in koristne. Taka narodna naprava, pri katerem plemenitem delu se lahko udeležuje vsa naša slovenska mladina, je

LISTEK.

Potopisne arabeske.

(Druga serija.)

VIII.

Danes, gospod urednik, Vas povabim na sprechod po predivnem „štajarskem raji“, ali da se izrazim bolj prozajčno, po „Slovenskih Goricah“...

Vi, gospod urednik, ki ste se bili prepričali na svoje oči, da je „onostran Boča“ tudi še svet, katerega je ustvaril Bog, navzlic vsem dvojbam ne-katerih nevernih Tomažev v preponosni Vaši metropoli, pritrtili mi boste, da so ondi tu pa tam kraji, o katerih bi rekeli isti sveti Peter: „Gospod, tukaj je dobro bivati; postavimo si tri šatorje . . .“ Ali povem Vam: če prehodite iztočno trikotje med Muro in Dravo, ne boste se čudili, da so rado-darni pesniki temu oddelku Dolenjega Štajarskega nadeli ime „štajarski raj“; kajti v istini: vse „Slovenske Gorice“ niso Vam druga, nego velikansk, s trsjem in z ovočnim drevjem nasajen vrt. Da se o tem uverite, hajdova gori k sv. Vrbanu, podružnici župne cerkve Kamniške pri Mariboru, od koder si ogle-

dava ves ta prekrasni okraj najprvje s ptičje perspektive.

Dospievšima po tiki dolini ter mej prisojnim vinogradim gori na uvitki vrhunc hriba, s katerega se ozira po širnem okrožju bela cerkev, posvečena goraj omenjenemu zaščitniku goric, razgrne se pred nama veličasten razgled, kateremu ne dobiti z lepa vrstnika na vsej slovenskej zemlji! Videl sem v svojem življenju že marsikater lep kraj ter si napasel oči po različnih pokrajinskih slikah, planinskih razgledih in panoramah, zlasti v poslednjem petletji, karahasverujem križem domovine svoje. Ali reči moram, da toli ljubezni, ubranoslikovitega ter očarljivega razgleda še nisem našel, kakor se Vam ponuja od ondot doli po tej pokrajinski sliki. Ta se razvija pred Vami v čudovito nežnih obrisih, oblitih z blagodejnimi harmonično se strinjajočimi bojami, ki bi bile vredne Claude Lorainovega čopiča. Kakor daleč Vam namreč nesejo oči, razgrevajo se pred Vami tja doli proti iztočnemu obzoru, naliklahnó kvišku kipečim valovom morskim, zeleni, mehko izbočeni ter z vinogradimi opleteni holmi, po katerih se bliščé, objadrami lajdjam jednako, bele cerkve in vinogradniške hiše, dočim se jim ob vznožjih vijejo prijazne doline,

obraščene z bujnimi travniki, njivami, ovočnjaki in gozdi. In na desno in levo tem holmom, na južnej in severni strani namreč, razgrinja se širno polje, za katerim se spaja z obzorjem sinji rob valovitega proti vzhodu tekočega pogorja. Na severni plati Slovenskih Goric tam onostran Mure, širi se plovidivo Lipniško polje, raztekanje se tja dolu v prekmursko ravino, obrobljeno s severno vzhodnim odrastkom južne meje dravsko-murskih Alp. A tu kaj z juga, za Dravo, leži prostrano podravsko polje, nižje dolu ptujsko polje imenovano, katero ondu na jugu objemljejo člankovite Maceljske gore, mej katerimi smelo po konci štrli piramide slična Rogaška gora, dočim širokopleča Ivančica zaslanja razgled po lepej domovini Hrvaški. In naposled tu gori, proti juguzapadu dviga se onostran Drave močno Pohorje obsenčeno s košatimi gozdi, izmej katerih Vas pozdravlja beli zvonik razrušene nekdanje cerkve sv. Volbenka. In tu zadaj proti včeru kipé kvišku tja gori ob Dravi z gozdi obraščene planine, vedno višje do hribovitega Gorotana.

Stoječ dolgo tam gori na jasnem hribu, pred cerkvijo sv. Vrbana, nasljal sem si vid v čarovitem razgledu po blaženem vrtu Slovenskih Goric, da sem nehote uzkliknol z Vilkom Drvanjskim:

Družba sv. Cirila in Metoda. To družbo naj na rokah nosijo slovenski dijaki! Ta družba nam lahko postane, če hočemo, organizem, v katerem nobena moč ne usiha in v katerem se mrtvi udje oživljajo iz celote. V tak organizem pa se bode življenje našega naroda tedaj premenilo, če se preprosti naš narod po vseh svojih seliščih pridobi za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ in sicer tako, da bode umel njen vzvišeni pomen in namen. Dvojiti ni, da bode priprosti naš narod pri svoji razsodnej in plemenitej naravi rad utrel letno malenkost, kakor hitro z umom doseže, da je njemu in njegovemu potomstvu varstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ neizogibno potrebito, če hočemo, da ne bode tujez zidal bodočnosti na slovenskej zemlji. In tako prepričanje širiti v našem narodu — to bodi odslej naloga dijaških velikih počitnic! S širjenjem tega prepričanja se lahko združuje pobiranje doneskov za družbine svrhe. Ako bi bilo nekoliko več poguma mej našimi dijaki, lahko bi se v teh praznikih večkrat zbrali ter tu ali tam priredili zabave in slavnosti, da bi se z njimi narod budil in z dohodki iz njih podpirala naša šolska matica. Češkega dijaka, ki je uzoren v tem oziru, res podpirajo ugodniše vnanje razmere, — ali do neke mere bi tudi slovensko dijaštvu moglo in moralo posnemati kolege v bratih Čehih. Vnanje ovire pa ni nobene temu, da slovenski dijak v svojem kraji razprostira idejo najnovejše in najpotrebitne narodne naprave. Bližji, kakor sta duhovnik in učitelj, je dijak svojim krajanom in trditi bi se dalo, da se beseda do mačega dijaka, katerej se nič podtikati ne dá, rajši premišljuje, nego li beseda katerega koli drugega izobraženejšega. Seveda je treba osobito preprostemu narodu idejo dobro podložiti, podpreti z jasnimi razlogi. In tu je zopet slovenski dijak na svojem mestu, ker je on živ mučenik v naših potujčevalnicah, ker lahko iz samega sebe pričuje, kakšna ovira je v duševnem razvitku tuji učni jezik. Njemu, ki se je pred kratkim povrnil iz šolskih tujin, bode lahko popisati trpinčenje s tujščino, trpinčenje, ki je tem okrutniše in usodniše, čim manjeletni so učenci. S takimi in jednakimi razlogi bode dijak lahko prepričal preprosti razum, da je „Družba sv. Cirila in Metoda“ predobrotna rešiteljica iz barbarske pedagogije, če bi tudi ne bila ščit za splošnjo bodočnost slovenskega naroda. Naj se slovenska mladina, ki sama še sedaj trpi v nenanavnih razmerah, z navdušenjem in s tvornim rodoljubjem uda človeškej in narodnej nalogi, h katerej jo vabi nova „Družba sv. Cirila in Metoda“. Tu je pravo polje njenej domorodnej delavnosti v šolskih počitnicah! Če bode dijaštvu slovensko storilo dolžnost svojo v duhu te družbe, potem dobila bode nova naša trdnjava v narodu temelj, da je omajal ne bo noben vihar in da se bode tako na trdnej podlagi razvijala naša sedanjost do boljše bodočnosti!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. julija

Ogerska skrajna opozicija prinesla je agitacijo proti skupnej vojski v komitatne zbole. Tako je Heveški komitat vkljub ugovarjanju velikega župana sklenil neko peticijo na državni zbor, da naj

Divni moj štajarski raj, presrčno mi bodi pozdravljen,
Blagoslov božji razlij na te se doli z nebes!
V širnem okviru gorā razgrinja se twoja mi slika,
Kakor veličestni vrt v bujnosti južni cvetči:
Mreža trsovih loz prepreza ti holme prisójne,
Cerkve se bele po njih kakor labudi blišči.
In po ravni šumi pšenice valovje rumeno,
Mična preprogla livad krije ti brdo in dol...

Slovenske gorice, ta najiztočnejši odraselj južne veje dravsko-murskih gôr, podobne so nekako po svoji obliky, rekel bi, poluotoku — istrskem. Kakor ta postranski razrastek kršnega Krasa v brezmejno jadransko morje, utaplja se one v neširno medmursko ravan, samo s tem razločkom, da je nos isterskega poluostroga obrnen na jug, dočim naš štajerski trivogelnik svojo šilasto ost napira proti izoku, kakor sta mu njo baš obrusile nagajivi sestri Mura in Drava.

In glejte! Še v nečem je sličnost mej Istro in Slovenskimi Goricami. Kakor je namreč tužna Istra ob straneh, zlasti na desni plati, obrobilna z biserji različnih mest in gradičev, po katerih jo stražijo, kakor pajki na plen prežeči, samogoltni tuječi; istotako so tudi Gorice Slovenske opasane z jednakim pojasom, sovražnih jim mest in trgov, kateri jih duši in davi na duši in na telesi. Kar je

sklene potrebne zakonite naredbe, da se bode duh vojske bolj strinjal s čuvstvom naroda.

Vnanje države.

V tem, ko ruski oficijozni organi zagotavljajo, da so razmere mej **Avtstrijo** in **Rusijo** najprijejšje, kažejo nezavisi listi neko nasprotje proti Avstriji zaradi balkanske politike. Tako pše „Novoje Vremja“, da je sicer nerazumljivo, kaj hočejo iskati avstrijski politiki v Bolgariji in na turških bregovih Črnoega morja, toda izdana je parola, da se težiše habsburške države mora premakniti proti vzhodu in sanjajo že ob ustanovljenji avstrijskega gospodstva po vsem Balkanu. Toda to so le prazne sanje, katere se ne bodo izpolnile. Kako ugodno so se v Srbiji razmere obrnile za Avstrijo, in vendar avstrijska politika v Srbiji ne more pokazati pozitivnih uspehov. Če je Avstriji teško Srbijo prikleniti k sebi, katero ozemlje tesno objema, kjer se jej ne ustavlja Rusija, temmanj uspehov mora pričakovati v Bolgariji. Toda avstrijski politiki daje pogum jeden del bolgarske inteligenze, ne glede na kneza Aleksandra, postopati v protiruskem duhu. Bolgarska vlada uporablja nasprotje mej Rusijo in Avstrijo, morda z dobrim namenom, da s tem brani nezavisnost Bolgarije, v resnici pa le z agitacijo zgublja čas. Ko bi od zunaj ne hujskali Bolgarov, bi vsa bolgarska inteligenca še sedaj bila teh misljih, da Bolgari morejo le v senci Rusije doseči nezavisnost in zjedinenje. Avstrija ne bode imela nikake koristi od tega, da hujška Bulgare proti Rusom, Rusija pa ima škodo. Meč sovražne agitacije reže na dve strani in Avstrija bode skusila njegovo ostrino. Namesto, da kale bolgarske vode, kar more Avstrijo le zaplesti v nevarno vojno, naj bi se rajši Dunajski politiki s prijaznili z misljijo, da upliv v Bolgariji pripada pred vsem Rusiji.

V poslednjih bojih na turškej meji so bili **Črnogoreci** ujeli 40 Turkov mej njimi tri vodje. Črnogorska oblastva so zaslila ujetnike in vsi so jednoglasno povedali, da je boj bil našuntal nek sultanov telesni gardist, ki jo nalašč zato prišel iz Carigrada. Sultan ni zadovoljen z urejenjem meje in je hotel na ta način zopet pridobiti nekaj črnogorskega ozemlja. Turška oblastva so vse to dobro vedela in so mirno gledala priprave. Sedaj, ko pa stvar ni imela uspeha, so pa turška oblastva na videz začela proti krvicem preiskavo in sultan je poslal Črnogorcem več redov, da se vse zopet povravna. Ker čas za vojno ni ugoden, in zlasti Rusija ne želi novih bojev na Balkanu, se bode tudi Črnogora zadovoljila, da se le ohrani mir.

Srbaska vlada že spoznava, da na ta način ne bode več dolgo mogoče vladati. Prizadeva si na vse mogoče načine, da bi radikalce pridobilna na svojo stran. Garašanin je celo pripravljen nekaj radikalcev poklicati v ministerstvo. To se razvidi iz nekega dopisa v „Pol. Corr.“ iz Niša, v katerem se zagotavlja, da je radikalna stranka zadnji čas storila več stvari, ki kažejo, da postaja zmožna za vlado. Ta list zajema svoja poročila iz vladnih krovov. Posebno dopisnik hvali radikalce, da neso hoteli izstopiti iz skupščine, kakor so to liberalci želeli in da se pridno udeležujejo postavodavnih del. Če tudi sedaj, pravi dopisnik, Garašanin še ne misli dveh radikalcev poklicati v ministerstvo, vendar je koalicjsko ministerstvo pozneje mogoče. — Radikalna „Samouprava“ izjavlja, da neso resnična poročila inozemskih listov, da so radikalni poslanci glasovali za ovrjenje liberalnih volitev. Opozicija je dosedaj popolnog soglasno postopala v vseh vprašanjih. Za adreso večine so se opozicionalci izrekli le toliko, kolikor se tiče udanosti kralju, proti vsem drugim odstavkom so pa ugovarjali in se lahko sklicujejo na adreso manjšine. — Uradni list je bil objavljen, da se je načrt večine še le tedaj vsprejel, ko je Garašanin razkril nekatere namere opozicije o poslednjem vojni. Poslanec Popović izročil je pred-

sedniku skupščine protest proti tej izjavi, ki je le obrekovanje in žaljenje opozicije, kateri je pokazala ob vojni veliko domoljubje in požrtvovalnost. Popović zahteva v imenu opozicije zadoščenja. Garašanin se je na to izgovarjal, da se dotedi telegram ni uradno odpodal in izjavil, da se opoziciji ne more očitati pomanjkanje patrijotizma.

Turška vlada poslala je Muktar paši povelje, da naj se pripravi za odhod iz Egipta, da prevzame vrhovno poveljništvo čet v Malej Aziji.

Pruska vlada se sedaj posebno bavi z izvrševanjem protipoljskih zakonov, toda nema vselej sreče. Več mestnih magistratov je že vprašala, če hočejo ustanoviti nemške dekliske šole. Največ jih je nekda odgovorilo, da bi take šole bile nepotrebne, drugi pa zahtevajo tako velike državne podpore, da bi prav za prav le država skrbela za vse te šole, dotedi mesta pa skoro nič.

Novo **angleško** ministerstvo je že skoro popolnem sestavljen. V njem so sami konservativci, ker niti Hartington, niti Göschén, niti Chamberlain ni hotel ustopiti v konserativno ministerstvo. Z novim ministrom za vnanje zadeve lordom Iddesleighom angleški listi neso nič kaj zadovoljni, pravijo, da bode premalo energičen. Irce je posebno razdražilo, da je Londonderry imenovan podkraljem irskim. Trdijo, da je to naravnost razčlenjenje Irske. Novo ministerstvo sploh nema posebnih talentov in govornikov, razen Salisbury-ja in Churchilla, toda poslednji je jako trmast in zategadelj malo sposoben za vodjo stranke v spodnjej zbornici.

Dopisi.

S Koroškega 29. julija. [Izv. dop.] Neusmiljena smrtna kosa pokosila nam je v zadnjem času mnogo naših najboljših vodnikov in neustrašenih borilcev za svete pravice našega naroda. Le malo jih imamo še iz začetne dôbe, iz dôbe našega prerojenja, ki so zdravi do denašnjega dne, čvrsti, neupogljivi in vedno z vsemi svojimi močmi še delavni v našej domovini.

Tu omenjati mi je v prvej vrsti našega, za nas koroške Slovence prezaslužnega gospoda prof. Andreja Einspielerja, ki stoji še danes kreplak in delaven nam na čelu ter vstraja na braniku in je neupogljiv v borbi za boljšo bodočnost zatirane slovenske raje na Koroškem. — Ta mož, ki je stoprav v zadnjem času s svojim listom „Mir“ iz novega vzdramil koroške Slovence iz pogubonoga spanja, ima za Slovenstvo, s posebnim ozirom na Koroško, prevelike zasluge že samo v tem, da nam je v življenje vzbudil „družbo sv. Mohora“, katera šteje po preteklu svojega 25 letnega delovanja toli ogromno število udov, da se naši nasprotniki od same bojazni na vsem životu kar tresejo, ako le samo ime „sv. Mohora“ začujejo. — Da jim je ta družba trn v peti, razvidi se vsak čas lehko iz raznih listov, ki zagovarjajo njihove težnje, najjasneje pa nam o tem priča dr. Traunova interpelacija, katero je stavil v koroškem deželnem zboru pred dvema letoma, meneč, da se mu bode posrečilo na hip podreti to, kar smo si Slovenci po mnogoletnem trudu zgradili. — To se mu sicer ni posrečilo in spraviti je moral rad ali nerad jedno blamažo več mirno v svoj žep ter se tako preveril, da ne gre dregati po krvici zoper družbo.

In da ima naš starosta Andrej Einspieler za Slovenstvo ogromnih zaslug, tega mu nikdo odrekal

Dalje v prilogi.

Istranom na pr. Koper, Peran, Poreč, Rovinj, Vodnjan, Pulj in Labinj, to je štajerskim Goričanom Maribor, Ptuj, Ormož, Radgona in Cmurek. In da je podoba popolna, tudi središči obeh pokrajin sta si jednak; kar znači istrskim Hrvatom Pazinj, to je našim rojakom v Slovenskih Goricah, si parva licet componere magnis, sv. Lenart, od koder se širijo na obeh straneh bacili duhomorne tujščine. S kratka: tu kakor tam pobija in izpodkaplje se zistematski duševna in gmotna blaginja brižnega naroda našega. Kdor tega ne verjame, pojdi v tužno, s solzami namočeno Istro, kjer bedni hrvatski seljak ječi pod jarmom okrutega Karnjela, ali pa se oglej po zelenih brdih Slovenskih Goric, kako ondi vinograd za vinogradom, posestvo za posestvom prehaja v tujčeve, židove roke in cele trope mnogoglavnih družin, ki so imele prej varne domove na obširnih kmetijah svojih, žive zdaj kot vinografski najemniki in tlačani brezsrečnih oderuhov...

In glejte, ob razmotrivanji te prežalostne socialne prikazni spremeni se prejšnji slavospev prelepim Goricom Slovenskim v tožečo žalostinko, kajti

Dočim svobode raj sosdom se našim razcvita,
V svitu bogatstva blesti varno ponosni jim dom —
V bedi in togli ječi naš narod bogato nadarjen,

Klonjen, ob tla potepčan, v svojej slabosti medleč,
Setvi zeleni jednak, katero sovrag je pogazil...

Toda odloživa te brezkristne jeremijade za drugikrat, ter se napotiva nekoliko okrog po divnem raji štajarskem. In tu se Vam ponujajo raznovrstna poto. Krenete li iz Maribora za Dravo dol, mimo sv. Petra ter preko Metave, ali pa ven po državni cesti v Pesniško dolino in od tam v gorice — povsod se razgrinja okolo Vas bujno rastlinstvo: košato ovoče, po prisojnih brdih lepo obdelani vingradi, po senčnih dolinah pa bujne senožeti, njive in logi, po katerih Vas povsod sprevaja veseli ptičji spev. Pri vsakem koraku se Vam predoči nov pokrajinski obraz in zopet tri stopinje naprej in spremeni se vnovič vsa scenerija. Tako se Vam vrsti kar zdržema slika za sliko v blagodejni sprememb. In kamor koli obrnete pogled, povsod mehko obrisane oblike: nizki bolmci, vijugaste dolinice in mej bujnim zelenjem prijazna selišča. Nikjer tod ne ugledate odurne goličave in o pustem skalovju v tem vinografskem raji ni niti sledu. Vsak najmanjši košček zemljišča je pridno obdelan, posejan in z nasadi olešpan. Skratka: dozdeva se Vam, da se sprehajato po kakem vrtu ali umetno nasajenem mestnem parku.

ne bode, kdor pozna njegovo neutrujeno in neustrašeno delovanje za vse dobro izza njegovih mladih let do sive starosti. Zaradi tega želimo mu iz dna srca še mnogo let, da bi še prav veliko koristil s svojimi dobrimi sveti nam koroškim Slovencem baš sedaj v tem za nas kriričnem času, ko vsa znamenja kažejo, da so si naši nasprotniki na prapor zapisali, raje prej potlačiti nas žive v zemljo, predno bi se odločili priznati le pičico naših pravic, katere nam po Božjehi v človeškej postavi pristojajo, katere smemo in moramo zahtevati, dokler v naših prsih srce bje.

Ker pa bode prihodnje leto gospod Andrej Einspieler praznoval 50 letnico mašništva svojega in ob jednem svoj 75. rojstni dan, treba bode, ako mu Bog dá tudi še te dneve veselja dočakati, da se mi na to slavnost že naprej pripravimo in prosimo, naj osobito Celovški Slovenci skrbé, da se voli v ta namen slavnostni odbor, kateri naj bi pravočasno začel skrbeti za vse potrebne uredbe in priprave, da se tako priredi primerna slavnost možu in njegovim zaslugam na čast.

Einspielerjeve zasluge za mili naš narod so neprecenljive; poznate so predobro tudi po širnem slovanskem svetu, kar kaže posebno to, da ga osobito poletinski čas obiskuje mnogo odličnjakov in učenjakov slovanskih iz raznih krajev, od blizu in daleč, ki se zanimajo za naše razmere in si štejejo v čast, seznaniti se z njim.

Zaradi tega je v prvej vrsti nas koroških Slovencev dolžnost, da se združimo in o tej priliki skažemo možu svojo hvaležnost in udanost ter mu tako zatrdimo, da umejemo ceniti njegove zasluge. Čast, komur čast in zaslužnim možem našim: Slava!

Iz Harkova 7. julija st. st. [Izv. dop.] Te dni imel sem srečo, da sem bil po vabilu na topničarskih manevrih na poligonu pod Čugujevom v prekrasnej Ukrajini, kjer je bilo zbranih 36 artillerijskih brigad, peških in jahajočih. Mnogo mogel bi Vam povedati o prekrasnej in točnej strelbi ruske artillerije devetega „armejskago korpusa“, katerega nekatere baterije na pr. 16. „konno-artillerijska“ so se tako odlikovale v poslednjej rusko-turškej vojni; mnogo bi se dalo pisati o častnikih slavne ruske armije, v katerih sredi imam čast in srečo živeti že več nego štirinajst dnij, no razna neudobstva pohodnega življenja mi ne dozvoljujejo razprostranljati se na dolgo in široko, rečem le, da dnevi, ki jih preživim sredi ruskih junakov, bodo ostavili v meni na vselej najprijetnejši spomin.

Videl sem na manevrih tudi slavnega Šipkinskega vodjo, generala Fedora Fedoroviča Radeckega. Radecki, jeden iz prvih sedanjih strategov ruskih, odbil je z majhnim čislom ruskih vojsk 40.000 mož brojčo armiijo Sulejmana paše, ki je prihitel iz Albanije zaščitati Šipko. Radecki, ki je imel pri roki samo Orlovski in Elecki pešpolka, nekaj kazakov in četrto strelsko brigado, posadil je k vsakemu kazaku na konja po jednega strelca in tako dospel o pravem času, da bi podrl gromadno vojsko Sulejmana. Glavna zasluga slavnih zmag v strašnih dneh od 5. do 8. avgusta ima četra strelska brigada. General Gurko je vselej, kadar je ogledaval vojsko v Odesi, hodil pred to brigado z odkrito glavo.

Kaj čedne so tukaj hiše. Dasi jih je večina vzgrajenih iz lesa in s slamo kritih, ipak se Vam prijazna njih zunanjčina prikupi na prvi pogled. Vsaka hiša je tukaj namreč lepo obeljena, zdolaj po podstavku (sokelji) okrog ima naslikan pisan, rožast pojaz in „podstenje“, to je pomost okoli hiše, je nadlaženo ter z ilovico gladko pomazano. Spredaj na pročelju so navadno lesene, tu in tam umetno še zrezljane svisli; vrata in okenski okviri ter vternice so pobojane. Okrog hiše je nasajeno sadno drevje: slike, jablana, orehi, češnje itd. Skoro pri vsaki hiši, zlasti, kjer so dekleta, imajo pred hišnim pročeljem majhen vrt, kjer so poleg obligatne zelenjave nasajene vsakovrstne cvetnice. Gospodarska poslopja, katera ima imovitejši nagornjak ali, kakor mu pravijo Doljanci, želar, in kmet sploh postavljena posebej, oddaljena od svojega bivališča, nahajajo se pri revnejših ljudeh, zlasti pri vinogradnikih večinoma pod isto stično, kakor hiša in to skoro povsed v istem redu. Najprej je hiša s potranskimi sobami in kuhinja; potem kašča, shramba za žita in živež sploh; za to pride gumno ali škedenj s parmo, na dalje kravji hlev, za tem napisled listnjak, kjer je navadno nameščen leseni, iz žaganih plošč vzgrajeni svinjak. — Hodeč po Slovenskih

General Radecki ima kakih 60 let, je srednje velikosti s kratko brado, ki je na polovino bela. Ženil se je pred tremi leti. Nihče, ki ga pozna, ne more se načuditi dobremu in krotkemu njegovemu obličju, ki kaže, kakor da general vseh svojih slavnih zmag ne pripisuje sebi. Radecki je skromen, govoriti kako malo. Na obedu, ki je bil po manevrih na čast Radeckega, napisil je jeden iz navzočnih Šipkinskih junakom. Radeckemu so silile solze v oči, jedva se je vzdržaval. Skoro potem je ljubezljivo poslovil se z vsemi in odpravil se v svoj kvartir, v carski dvorec v Čugujevu.

Naj povem o slavnem generalu še to, da ga je ruski narod sprejel z največjim navdušenjem, ko se je vrnil kot zmagovalec iz Turčije. Poltavski arhijer ga je srečal s križem v rokah pred mestom in blagoslovil ga s pustivši se na koleni. Razna mesta, meji njimi i Petrograd imenovala so ga „početnim graždaninom“. Car ga je odličil svojo milostjo, a narod ruski v njem česti slavnega junaka in proslavitelja ruskega imena in ruske mogočnosti na Balkanu, — vojaku pa, od prvega generala do poslednjega prostaka, je on pravi oče. Zato nikdar ne bom mogel pozabiti teh srečnih minut, ko sem na čilem kirgiškem žrebcu sredi ruskih junakih artileristov gledal „Šipkinskago heroja“, in slušal, kako se je pozdravljal z njimi: „Zdravo molodci!“ in vsaka četa, pred katero se je ustavljal, odgovarjala mu je: „Zdravja želajem, Vaše Visokoprevošoditeljstvo“. Nehote mi je prišla v glavo misel: Da, s tako vojsko, Švabi, vam bo težko meriti se!

Danes je počitek, kajti prijezdili smo včeraj v Harkov, to je 45 vrst (kilometrov) v 5 urah, jutri gremo dalje na manevre artillerije s konjico.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče) Slavno občinstvo opozarjamо še jedenkrat na denašnjo predstavo, pri kateri sodelujejo vse tri Nigrinove gospodične, g. Zvonarjeva, g. Boršnik in sploh same dobre moći.

— (Mestnega odbora Ljubljanskega seja) je napovedana za prihodnji torek. Dnevni red objavili budem v pondeljek.

— (Današnji „Wochenblatt“) ima obširen uvodni članek, v katerem zagovarja „Edinost“ proti našemu listu v zadevi nemščine v okolici Tržaški. Menimo, da bode „Edinost“ takega zagovornika malo vesela.

— (Umrli) je nenadoma g. Jagrič, c. kr. okrajni glavar v Črnomlji. Zbolel je baje včeraj in čez nekoliko ur umrl.

— (Ljubljanski „Sokol“) napravil je včeraj zvečer svojemu starosti g. Ignaciju Valentinci na predvečer njegovega godu podoknico, pri kateri so peli čitalniški gg. pevci.

— („Rogača“) izšla je 15. številka. V njej je raznovrstnih smešnic in več podob.

— (Za Kranjsko) dovoljeno je mesto še jednega okrajnega živinodravnika počeniš s 1887 letom.

— (Delavsko izobraževalno društvo) ima jutri popoludne ob 2. uri v gostilni „Pri zvezdi“ (Ferlinc) izredni občni zbor.

Goricah opazili budete naslednjo posebnost: kar jih je bogatih kmetov in sploh imovitih posestnikov, ti le so se utaborili lepo zdolaj po ravninah in dolinah, ob vznožji svojih goric, češ, da se morejo gibati in širiti; nagornjaki in želarji ter vinogradniki, sploh kočarji, ti pa so malodane brezimno goraj po vrheh, na temenu goric, kjer se jim domovi vrstijo ob goriških „sēpih“ (osipih na gorenjem konci vino-grada). Te hiše so znotek pretegnega prostora postavljene vse po dolgem, ob cesti, ki je napeljana po vsem dolgem vrhu. Jednake vrhovske ceste so Vam kaj tesne, tu in tam prave soteske in klanci, da jih jedva prerijsate z najoskejšim vozičem. In pa, kar je najhuje — blata je po njih nagromadenega na nekaterih mestih kar do grla. Znotek tega jih v nekaterih krajeh, kakor na pr. pri Svetinjah, dol pri Ljutomeru navažajo s trsovim rožjem, vsled česar je hoja in vožnja po njih kaj prožna, kakor po kaki Idrijski brvi — Toda bodi dovolj za danes! Prihodnji si ogledava še nekoliko prebivalce prelepih Slovenskih Goric in njihovo narodno ter duševno življenje. —

V Ljubljani 31. julija 1886.

Prostoslav Kretanov.

— (Slonove ulice) Gleda tlaka v Slovenskih ulicah povedalo se nam je z ozirom na določno notico v poslednji številki našega lista, da je odprava zdanega tlaka iz okroglega kamenja in naprava makadama že sklenena stvar, pa da se bode to delo začelo v nekaterih dneh.

— (Uradno izvestje o koleri v Trstu) Od polunoči 29. t. m. do polunoči 30. t. m. 6 slučajev v mestu, 1 v okolici. Umrli 2 osobi, od prej zbolelih 1. Doslej vsega vkupe 118 osobi za kolero zbolelo, izmed katerih jih je 23 ozdravelo, 66 umrlo.

— Kolera zanesla se je že na Kras. Dne 27. t. m. ob 11. uri določne prišla sta dva v Trstu bivanja dečka v Malidol pri Komnu. Kmalu potem zbolel je 6 letni deček in ob 9. uri zvečer umrl. Okrajni zdravnik dr. Zencovich iz Sežane konstatoval je, da je umrl za kolero. Ukrenil so vse potrebne zdravstvene naredbe, umrlega dečka pa včeraj zjutraj pokopali.

— (Mahrova trgovska šola) v Ljubljani imela je v preteklem šolskem letu 201 obiskovalcev. Od teh jih je bilo v gremijalni trgovski šoli 90, v zasobni trgovski šoli pa 111. S Kranjskega bilo jih je 95, s Primorskega 21, s Štajerskega 18, s Koroškega 11, s Hrvatskega 9, iz Dalmacije 5, iz Srbije 14. Iz teh števil je jasno, da je na tem zavodu jako veliko Slovanov, a vendar za slovensčino ni nikakega prostora. Spričevala z odliko dobili so mej drugim: Ivan Možina iz Ljubljane, Ivan Majdič iz Kranja, Edmund Kavčič iz Št. Jurija ob južni železnici, Konrad Elsbacher iz Laškega trga.

— (Zabodel) je včeraj zvečer ob 9. uri v Kurjavi podčastnik Čeh (24. bramb. batalijona) z bajonetom kovača Šemrova meji petim in šestim rebrom tako, da so pluča ranjene in so Šemrovo prenesli v bolnico. Čeh imel je ljubezen s Šemrovovo hčerjo, katero je prišel zvečer obiskat. Mati rekla je Čehu, da je prav nič ne dopada, da hčerka vedno ž njim hodi, na kar je Čeh mater pretepel. Ko se je zvečer, ko je bil kovač Šemrov že doma, Čeh s svojo ljubo vrnil, nastal je pretep, pri katerem je bil Šemrov smrtno ranjen. Čeha odpeljali so v vojaški zapor.

— (Red o požarni policiji in o gasilnih stražah za vojvodino Kranjsko) brez Ljubljane, z dodatkom načrta pravil in službenega reda za osnovo prostovoljnih požarnih straž, nazivlje se knjižica, ki je ravnokar izšla v tiskarni Klein in Kovač. Knjižica ima namen, da se mnogo razširi po vsej deželi, posebno mej kmetiškim prebivalstvom, da vsak posamični spozna postavne določbe in določila, katera se tičejo obrambe ognja. Sploh pa se namerava po tej knjižici delovati na skupno razumno delovanje pri požarih, pri katerih naj bi delali vsi prebivalci po jednotnem, v postavi določenem načrtu.

— (Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojini) ima na prvem mestu obširen opis: „Postojina. Zemljepisni in zgodovinski opis“, katerega je priobčil g. nadučitelj Janez Thuma. Spis je prijetno pisan in ima mnogo zanimivih podrobnostij in le želeti bi bilo, da bi se g. Thume vrgled pridno posnemal. Iz šolskih poročil povzamemo, da je bilo v preteklem šolskem letu za šolo godnih 198 dečkov, 188 deklic. Od teh je šolo obiskovalo 189 dečkov in 178 deklic, vkupe 367 otrok, katere so poučevali gg.: Janez Thuma, nadučitelj in vodja, Ivan Lavrenčič, katehet, Teodor Josin in Jakob Dimnik učitelja, Maria Steiner, Pavla pl. Renzenberger in Pavla Wölfling (druzega pol leta) učiteljice. Za višji razred sposobnih bilo je 118 dečkov in 119 deklic. V sadjereji odlikovalo se je 8 učencev, v ženskih ročnih delih pa 21 deklic. Prihodnje šolsko leto prične dne 16. septembra.

— (Posojilnica v Črnomlji,) registrirana zadruga z neomejeno zavezo, imela je v prvi polovici tekočega leta 10.533 gld. 83 kr. dohodkov in 10.471 gld. 45 kr. izdatkov, tedaj skupnega prometa 21.005 gld. 28 kr. Delovati pričela je 1. aprila 1885 in je do konca junija t. l. izposodila 126 strankam 12.839 gld. 50 kr. Hranilne uloge znašajo 12.205 gld. 41 kr. Zadružni deleži 132 udov znašajo 942 gld. Izposojila dajejo se deloma na suhe menice, deloma na dolžna pisma, katera tudi poroki podpišejo in pa tudi na dolžna pisma proti intabulaciji. Posojilnica deluje s tolikim zaupanjem, da dobiva vedno toliko hranilnih ulog, kolikor more sproti izposoditi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 31. julija. Gladstone izročil včeraj kraljici državni pečat. Kraljica imenovala včeraj štiri nove člane v gorenjo zborico, mej temi je Sir Thomas Brassey.

Amsterdam 31. julija. Včerajšnji dan in večer popolnem miren. Izimši dve straži, vrnili so se vsi vojaki v vojašnice. Na nedeljo določeni shod socijalistov prepovedan. Novih nemirov se ni bati.

Varšava 30. julija. Nadvojvoda Karol Ludovik in sopoga peljala sta se opopludne skozi Varšavo. Na kolodvoru pozdravil ja je general Krüdener.

Amsterdam 30. julija. Pogreb ponedeljskih žrtev ob $11\frac{1}{2}$ dovršen. Mir se ni moral, dasi je bila ob potu in na pokopališči volika množica. Na pokopališči ni bilo policije, niti vojakov. Na grobu jednega socialističnika je kratek nagovor.

London 20. julija. 200 kitajskih morskih roparjev napalo angleški, v holandski službi stojec parobrod „Hokcanton.“ V boji bila sta ubita kapitan in prvi krmilar; drugo moštvo in kapitanovo sopogo so roparji vjele in odpeljali. Roparji zahtevajo 50.000 dolarjev odkupnine. Tri holandske vojne ladije s 400 vojaki odplute so za roparje.

Poslano.*)

Gospodoma J. Deu-u in P. Skale-tu, živinozdravnikoma v mestni klavnici.

Kar začudili, da ne rečemo več, smo se podpisani Ljubljanski mesarji, ko smo brali v 168. številki „Slovenskega Naroda“ obsodo dveh gospodov živinozdravnikov mestne klavnice Ljubljanske o nekej prošnji, katero smo vsi mesarji skupno po načelniku mesarske zadruge učili pri mestnem magistratu, začudili tembolj, ko Vi dva gospoda živinozdravnika, ne da bi bila prej prošnjo videla ali brala, ali vedela, kako je utemeljena, kar na vrat na nos, po poročilih v časnikih, kateri so kratko vso stvar le omenili, že sodbo, kakor mislita, merojajo izrekata o njej, dasi nemata gospoda živinozdravnika, ne magistrat, ne deželna vlada, nego samo ministerstvo o naši prošnji konečno razsojevati. Pač čudno je to, da organi zadnje instance o tej zadevi, se glase prvi, ne da bi bil iste prašal kdo, tudi mestni magistrat ne! Prositi, peticijonirati, pa ima po državnih osnovnih postavah vsak državljan pravico, in mislimo, da tudi mi, mesarji Ljubljanski, davkopalčevalci, ne da bi prej prišli v avdijenco k živinozdravnikoma P. Skale-tu in J. Deu-u, ki sta po mestnem odboru nastavljena v mestni klavnici za ogledovanje živine in mesu, katerih pa ministerstvo ni nikakor pooblastilo, da imata prvo sodbo izrekati o prošnjah, katere se pošljejo potom mestnega magistrata, kot prva obrtniška instanca do slavne vlade in visokega ministerstva. Torej, gospoda Skale in Deu, prositi bomo že še smeli davkopalčevalci, Ljubljanski mesarji, ne da bi moledovali, prej ko to storimo, pri živinozdravnikovih mestnih klavnici Ljubljanske iz naših davkov plačanih. Točno, kar se merodajnosti Vas dve gospodov tiče, razsojevati o naši prošnji. Kar se pa tiče popolnem napačnih trditv gospodov živinozdravnikov mestne klavnice, ne boderemo mi njim sledili na humorističnem potu, katerega je spisatelj v „Poslanem“ ubral, nego ker je stvar prav resna, odgovarjali le stvarno, brez vseh burk, kakor ugajajo živinozdravnikom mestne klavnice. Kar so ti gospodje zaulekli v njih „Poslano“ in kar posebno mogočno naglašajo, da je mestna klavnica snažna in hladna, temu mi ugovarjati nemamo, to sploh ni v časnikih, ni v naši prošnji do mestnega magistrata nesmo trdili, niti omenili nesmo.

Pač pa smo trdili in to trdimo še danes, da je meso po muhah onesnaženo, da se napravijo zaplavke in da meso, dasi se odda v ledeno, kar mrgoli črvov, če mora tam biti od sobote do ponedeljka.

Opomnimo pa še, da je mnogo mesarjev, ki od v soboto zaklani živine mesa komaj polovico porabijo v ponedeljek, drugo pa v torek, kakošno izgleda že v ponedeljek, kakošno v torek, v ta ogled smo povabilo v naši prošnji komisijo mestnega magistrata, sanitarno, in preverjeni smo, da bode pri ogledu kar strmela, še bolj pa Ljubljancanje, ako se priobči dotični zapisnik. Ledene so polne mesu, ves dan odprte, tedaj je mrčesom isto tako pot prosta, ko v klavnico. Mesarji očedimo meso, a kupovalci se ga branijo in nosijo ga nazaj, ker je ravno onesnaženo po tridnevnu ležanju ali v klavnici ali na ledu. „To je faktum!“ katerega ne bodela ovrgla ne gospod Skale, ne gospod Deu, oba živinozdravnika, kajti mi vabimo, dokler vrčina trpi, vsacega, naj pride meso v soboto zaklani živine v ponedeljek pogledat in videl bode, kako da je!

Kolere mi ne kličemo, morda kdo drugi, pouka pa tudi, kako se ima ravnati z mesom ne potrebujemo od Vas gospodov nikakega. To bodemo že sami pogodili. Toliko jedenkrat za vselej!

Ljubljanski mesarji:

Fran Štrukelj, Fran Slovša, Janez Kopač, Jože Črne, Jože Ocvirk. (562)

Razširjeno zdravilo. Množeca se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje“ dokazujejo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu, trganju in vsem boleznim vsed prehlada. Steklonica 80 kr. Po poštnem povzetji ga razpošila vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specieriskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečeno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 10 (20—5)

Poslano.

Lepa priložnost ponuja se p. n. občinstvu kupiti si razno blago jako po ceni. Treba se je obrniti samo na L. Storch a v Brnu na Moravskem, Dominikanske ulice št. 42. Posebno je za kupovalce ugodno, da se ni bati, da bi bil kdor osleparjen, ker se denar takoj povrne, ko bi blago ne ugajalo. Sicer pa opozorujemo na inserat v današnji številki.

Tujci:

30. julija.

Pri Šlemenu: Rideli z Dunaja. — Rudolf iz Grada. — Kamper iz Kočevja. — Kraft z Dunaja. — Accusti iz Reke. — Malič iz Ljubljane.

Pri Žaliči: Gutfreund z Dunaja. — Mulej iz Vrhnik. — Weiss z Dunaja. — Schlaier iz Grada. — Mayer, Polaček z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 31. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.0	Špeh povojen, kgr.	— 70
Bež,	4.55	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	4.06	Jajce, jedno .	— 2
Oves,	3.09	Mleko, liter .	— 8
Ajda,	4.35	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4.87	Teleće .	— 48
Koruza,	4.87	Svinjsko .	— 58
Krompir,	— 11	Koštrunovo .	— 32
Leča,	— 10	Pišanec .	— 40
Grah,	— 10	Golob .	— 17
Fižol,	— 10	Seno, 100 kilo .	— 230
Maslo,	— 1	Slama,	— 270
Mast,	— 66	Drva trda, 4 metr.	— 640
Špeh frišen,	— 64	mehka, .	— 410

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
1. julij	7. zjutraj	741.10 mm.	16.4°C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	738.79 mm.	23.1°C	sl. szh.	jas.	
	9. zvečer	737.49 mm.	16.8°C	sl. szh.	jas.	

Srednja temperatura 18.8°, za 0.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 31. julija t. l.

(Izvirno telegrafirano poročilo.)

Papirna renta	85	gld. 35	kr.
Srebrna renta	86	,	15
Zlata renta	121	,	"
5% marčna renta	102	,	"
Akcije narodne banke	869	,	"
Kreditne akcije	279	,	60
London	126	,	20
Srebro	—	,	"
Napol.	10	,	01
C. kr. cekini	5	,	94
Nemške marke	61	,	90
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	131
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	169
Ogrška zlata renta 4%	107	,	25
Ogrška papirna renta 5%	94	,	95
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	106	,	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	118
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	125	,	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	,	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98	,	90
Kreditne srečke	100	gld.	179
Rudolfove srečke	10	,	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	,	20
Tramway-društvo velj. 170 gld. a. v.	196	,	"

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

August Dimitz.

10 pôl v 8°.

Cena mehko vezani knjige je 80 kr., elegantno v slatem obresku vesana stane 1 gld. 50 kr.

Cislani gospod pisatelj podaje nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nîč vašnega presirajoto, objektivno podobo povestnice naše ojše domovine, koto bode vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in v veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr Et Fed. Bamberg
knjigotržnica
v Ljubljani na Kongresnem trgu.

VABILO

k izrednemu občnemu zborovanju

„Delavskega izobraževalnega društva“

v nedeljo dne 1. avgusta 1886 ob 2. uri popoludne v gostilni „pri zvezdi“ (Ferline).

Delave! Ako Vam je zboljšanje usode Vaše in potomstva Vašega e količaj mari, če torej nečete, da se počuj in stanje Vaše še na slabše obrne, pristopite k društvu po svojih močeh, ker si le z združenimi močmi in strogo organizacijo moremo priboriti boljše stanje.

(561)

Več sodrugov

„Delavskega izobraževalnega društva“.

Spoštovanjem

Katarina vdova Dolinar,
(473—12) Trst, Via Ferrera 323.

Trgovsk pomočnik,

ki je več v magaciuskih in komtuarskih delih, slovenščine in nemščine zmožen v besedi in pismu, **vsprejme se takoj** z ugodnimi pogoji. — Pismene ponudbe z navedenim referencij pod šifro „R. 20“ vsprejemajo se iz ujednosti pri upravištvu tega lista.

(553—1)

VAŽNO ZA DAME!

Moje slavnozname volnate potne podložke (Wollschweissblätter) brez podklade, da se stanje oblike od potne umeže, ima za Ljubljano in okolico v zalogi samo

g. HENRIK KENDA na Mestnem trgu. Cena paru 30 kr., 3 pare 85 kr. Prodajalci na drobnobrab.

V Frankobrodu 20. julija 1886. (532—3)

Robert pl. Stephani.

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

„VALVASOR“

4 zvezki, vezani v originalne platnice, dobro ohranjeni, še nič rabljeni, dobodo se za 32 gld. pri
(555-2)

Ivanu Bonač-u, knjigovezu.

JAN. JAX v Ljubljani

priporoča

iz najbolje angleške snovi narejene elegantne (160-21)

„Bicycles“

s krogljastimi tečaji (Kugellager).

Daje se pouk.

Naznanilo in priporočilo.

Udano po ipisani uljudno naznanjam, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne „pri avstrijskemu cesarju“. — Priporočam se čast. naročnikom, da me v novem stanovanji podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skrbel bodem, vselej naglo in dobro stroči, kar mi je lahko mogoče vsled lepo in drobno urejene knjigoveznicice, oskrbljene z najboljšimi in najnovježimi stroji za izdelovanje raznovrstnega dela. Priporočam se čast. predstojnikom in knjižničarjem čitalnic in brahlnih društev, članom „Matic Slovenske“ in družbe sv. Mohora za vezanje društvenih knjig. Izdelujem vsakovrstna knjigovezna dela za uradnije in župnije, kakor glavne knjige, zapisnike itd., ter se priporočam za galerijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in brze postrežbe. Vnajim naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljatvah povrniti vožne in druge stroške. Ljubljanske gg. naročnike pa opozarjam, katerim čas ne dopušča zradi oddaljenosti mi delo izročiti, naj blagovolijo po dopsnicu naznaniti natančno dan in uro, kdaj naj posljem ponj ali ga sam prevzamem. Vedno bodeu pripravljen vsako najmanjše delo prevzeti in točno izdelanega vrniti.

Z odličnim spoštovanjem

FRANJO DEŽMAN,
knjigovez.

(327-11)

(327-11)

Karlovska kislava voda

1580 do 1782.

Pavlinski studenec.

Po izreku gospoda sanitetnega sovetnika Kocha v Berolini, kateri je iznašel kolerine bacile, je kot varovalno sredstvo proti epidemičnim bolezni m priporočati

čisto alkalična natronova kislava voda, ki se mora neprestano rabiti kot

pitna voda.

Jedina čisto alkalična natronova voda na Hrvatskem je

Karlovska kislava voda.

Glavna zaloga za Kranjsko in Koroško pri

Petru Lassniku, (486-4)

Gledališke ulice št. 1, v Ljubljani.

==== Pristni ===

zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Klosterneuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodu izvrstno upriva. V $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{2}$ origina'nih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znanko

ŠPANSKE TRGOVINE Z VINOM

VINADOR

DUNAJ

HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche $\frac{1}{4}$, steklenice gld. 2.—, $\frac{1}{2}$, steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina inozemska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Josip Svoboda, lekar, Wilh. Mayr, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates, Gustav Treo, prodajalec specerijskega blaga. V Kranji: pri gospodu Fran Dolenz, trgovec specerijskega blaga. V Leku: pri gospodu Jurij Deisinger, trgovec specerijskega blaga. Na Bledu na jezeru (zdravilišče): pri gospodu H. L. Wenzel, prodajalec delikates. (375-4)

Na znaku „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znako prosim natančno paziti, ker se le potem more jamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrino.

A. Krejčí,

v Ljubljani.

Kongresni trg, na voglu gledališčne ulice.

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst modernih

klobukov in kap; prejema tudi

kežuhovino in zimske obleke

črez poletje v shranjevanje. (199-20)

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje posebno proti grizi (diaréji) ter je v istini najboljše poživljajoče, krepeče, zdravstveno sredstvo. Steklonica 60 kr.

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj, nego črno malaga-vino, v steklenicah po $\frac{1}{2}$ litra 1 gld. 20 kr. in po $\frac{1}{4}$ litra 60 kr. a. v. Izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (489-2)

3. Marsala-florio, najboljše Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše, nego vsaka druga namizna vina. Steklonica 1 gld.

Prazne steklenice se kupujejo nazaj po 5 kr. Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dohívajo se vedno jednak dobra

v lekarni
PICCOLIJEVI

„pri angelji“,
v Ljubljani

na Dunajski cesti.

EMIL STÖRCH V BRNU,

Moravsko, Dominikanske ulice št. 42,

(284-8)

pošilja proti poštnemu povzetju, dokler se ne izprazne zaloga, sledče blago mnogo ceneje, kakor stane izdelovanje.

Velika

množina suknih ostankov!
za celo moško obleko.
1 ostanek gld. 3.75.

Vsek neugajajoči ostanek vzame se nazaj.

I ostanek
posobne preproge
10—12 metrov dolg,
vseh barv, kako trajen,
gld. 3.50.

Prt iz jute,
najnovejši uzorec,
kompletne velikosti, okoli
in okoli z resami.
1 komad 90 kr.

Domače platno
1 vatel široko,
1 cel kos 29 vatlov,
gld. 4.20.

Popotne plahte
iz teškega, črnega ali rujevega pliša, jako velike,
(poprij po gld. 8)
sedaj samo gld. 4.

Kravate
za gospode,
elegantno narejene,
4 kom. gld. 1.

Slamjače
(popolnem sešite, jute-platno,
pasaste v vseh barvah),
kompletne velikosti,
1 kom. 90 kr.

Kuhinjske
otirače,
iz sivega platna, kompletne dolge.
6 komadov 70 kr.

Prtički
beli, plateni, $\frac{1}{4}$ v kvadratih,
6 kom. gld. 1.20.
Kavini prtički
plateni, v vseh barvah.
6 kom. 30 kr.

Delavske srajce
iz dobrega oksforda, kompletne dolge.
3 komadi gld. 2.

Ženske srajce
iz dobre kotenine, s
čipkastimi ustavki,
6 kom. gld. 3.25.

Konjske
žebrake,
temne in sive,
z barvastimi kraji, 190 cm.
dolge in 130 cm. široke.
1 kom. gld. 1.50.

Prti
v vseh barvah,
3 kom. $\frac{1}{4}$ veliki gld. 1,
3 " $\frac{10}{4}$ " gld. 2.

Garniture iz ripsa
v najkrasnejših barvah, 2
posteljne odeje in
namizni prt, okoli in okoli
z vrvico in cofi.
Garnitura gld. 4.50.

Platnene
otirače,
bele, z rudečimi
kraji.
6 kom. gld. 1.20.

Nedreci
izvrstne baže, z zličastimi blanšeti.
1 komad 70 kr.

Garnitura iz jute,
1 prt in 2 posteljne
odeje,
lepo narejena, kompletne velikosti, gld. 3.50.

Zastor iz jute,
2 dela, po $3\frac{1}{4}$ metra dolga,
z draperijo in resami, lepo
narejen,
gld. 2.30.

Predposteljne
preproge iz jute,
 $1\frac{1}{2}$ metra dolge, okoli in
okoli z resami, po najnovej-
ših uzorecih.
1 par gld. 1.30.

Posteljne odeje
iz rudečega kretona,
elegantno prešite,
kompletne velikosti.
1 kom. gld. 3.

Poplatteni
žepni robci
za moške in ženske,
veličastno narejeni.
1 dvanajst. gld. 1.80.

Angleški
popotni plaidi,
iz čiste volne, 3-5 m. dolgi,
1-60 m. široki.
1 kom. gld. 4.50.

Frottier-
otirače,
jako elegantne, z tako
rudečimi kraji in resami.
6 kom. gld. 1.50.

Sternbergsko
blago za posteljno obleko,
1 vatel široko, v vseh barvah
pasasto, gar. pristne barve.
1 kos (30 vatlov) gld. 6.

Oxford,
30 vatlov,
pristne barve.
gld. 4.

Damast-gradl
za posteljne prevleke,
1 vatel širok, izvrstna
baža.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.50.

Prašni robci
iz sivega platna, z rudečimi
kraji. 6 kom. 60 kr.
Robci za čistenje stekla
iz belega platna, z rudečimi
kraji. 6 kom. 1.

Šifon,
jako dobre baže, izvrsten za
moško, žensko in otroče
perilo. 90 cm. široki.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.

Namizje,
1 prt in 6 prtičev
iz platnenega damasta.
Garnitura gld. 2.30.

Platnena rjuha
(brez šiva),
2 m. dolga, $1\frac{1}{2}$ m. široka,
iz najboljšega platna.
1 kos gld. 1.40.

Narejene
moške hlace
iz dobrega cheviota, jako
pripravno narejene.
1 par gld. 1.35.

Neugajajoče blago vzame se nazaj in se denar povrne.

Korespondenca v vseh avstrijskih jezikih.

Da bi p. n. naročevalci ne gojili nezaupanja, izvršé se naročbe velečastiti duhovščini, p. n. županom, posestnikom, oskrbnikom posestev in tovarniškim ravnateljem, profesorjem, višjim državnim in deželnim uradnikom na izrecno željo tudi brez poštnega povzetja.

ADOLF EBERL,

izdelovalec

(274—27)

oljnatih barv, lakov, firnežev
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in pohištvo.

LJUBLJANA.

Marijin trg,
tik frančiškanskega mostu.

LJUBLJANA.

Samo kemično čiste
oljnate barve,
laze
in firneže.

Prodaja
na drobno in debelo.
Najnižje cene.

Oženil

bi se rad priletel fant, izobražen, ki ima lepo posestvo na Gorenjskem, z gospodčino ali pa vodo 30—40 let staro, ki ima 3000 gld. ali pa več premoženja. Zanesljiva tajnost se zagotavlja. — Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: „Gorenjec“ upravnemu „Slov. Naroda“. (557—2)

Samostojen vrtar,

ki se posebno dobro razume na izdelovanje vencev in šopkov, se pod zelo ugodnimi pogoji vsprejme na jesen v nekem mestu na Kranjskem.

Ponudbe vsprejema iz prijaznosti upravnemu „Slovenskega Naroda“. (558—1)

Specerijsko prodajačnico

Pred škofijo št. 1

na oglu Špitalskih ulic, poprej J. Weidlich,

sem jaz prevzel in jo na novo oskrbel

z dobrim in raznovrstnim blagom

izvrstne in sveže baže.

Prosim, zagotavlja najpazljivejšo in najcenejšo postrežbo, za jako mnogobrojen obisk.

S velespoštovanjem

J. KLAUER.

Poljedeljski stroji,

sesalke, cevi, oprave parnih kotlov, gumaste uklade (Gummipackungen), vitli,

prodajajo se tako po ceni in carine prosto zaradi preselitve. — Na blagovoljno zahtevanje ustanovijo se cene.

SCHNABL & Co., Trst, Via Carintia 19,
tehniški bureau, zaloge strojev in cevij. (530—4)

Zimsko grašico,

jako cenjeno prvo pomladansko krmo,

priporoča (517—3)

PETER LASSNIK v Ljubljani.

Izvrstno pivo v steklenicah

priporoča (330—13)

pivovarna Janeza Perlesa
v Ljubljani, Slonove ulice.

Plzenska pivska grencica,

izvrstna, želodec krepčajoča piča, ki je napravljena iz prvotnih tvarin Plzenskega piva.

Jedini izdelovalec

MORITZ AUER v Plznu.

v Ljubljani zastopan po Moritz Wagnerjevi udovi. (544—2)

Zaloge v Ljubljani imajo gospodje: Gustav Treo, Janez Buzzolini, R. Andretto.

Zagar,

pošten in trezen, zanesljiv in priden delavec, z dobrimi spricami, vsprejme se s prav dobrimi pogoji takoj v službo na „Trpinčevi žagi“ na Fužinah pod Ljubljano. (538—3)

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

Karbolno kislino, karbolno apno, železni vitrijol

razpošilja posebno po ceni (552—2)

JOSIP MATIČ v Celji na Štirskem.

Lekarna

TRNKOCZY

poleg rotovža v Ljubljani,

hkratu

HOMEOPATIČNA LEKARNA.

Zaloge vseh domačih in inozemskih specijalitet.

Za poletno saisono se posebno priporoča:

Malinčni sok, iz najsvetjih gorskih malin napravljen, zmešan s sodovo ali nekaterimi kapljami hallerične kisline, daje prijetno, hladilno pijačo. 1/2 kg. 45 kr., 1 kg. 80 kr. s steklenico vred.

Mazilo za solnčne pege proti solnčnim pegam, ogercem, mozurom, rudečici obrazu itd. Kožo ohranjuje vedno belo, gladko, čisto in nežno ter daje obrazu mladostno svežost. — 1 lonček 50 kr., glycerinsko milo zraven 12 kr., vklj. 62 kr.

Mazilo za kurja očesa. Najboljše in najgotovješče sredstvo proti kurjim očesom in utrjenju kože na nogah.

Treba je samo trpeči del namazati s čopičem in v kratkem mine vsaka bolčina in vsakešno utrjenje kože. Steklonica z navodom, kako se rabi, in čopičem 40 kr. O tej izvrstnej tinkturi prišlo je mno. o pohval.

Dalmatinski merčesni prašek, najboljše in najgotovješče sredstvo, da se popolnem uničijo in odpravijo vsakovrstni merčesi, muhe itd. Po 20 kr. in 40 kr. Razpršilni aparat 30 kr. (494—4)

Ti izdelki in vse druge navedene slovečne specijalitete razpošiljajo se po nizkih cenah in sveže vsak dan po pošti.

DUNAJSKA SPECIJALITETA!

„PURITAS“⁶⁶ maleko za pomlajenje las

OTTO FRANZ-a, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

„PURITAS“ ni nikaka barva za lase, ampak mléku podobna tekočina, katera ima skorjo čudovito lastnost, da bele lase pomlajuje, t. j. polagoma in sicer najdalje v štirih najstih dneh jih dà zopet barvo, katero so poprej imeli.

„PURITAS“ nema v sebi nikakega barvila. Lase se lahko izpirajo z vodo, kolikor se hoče, se lahko spi na belo preoblečenih vajšnicah in nobenega sledu barve se ne zapiže, ker

je najbolj priprosta na svetu. Ulije se mlekt na roko, tako dolgo maže ž njim lase, da so vsi zadosti vlažni, in ponavlja se to slednji dan po jedenkrat. To je vse. Ko so lase dobili prvočno barvo, kar se navadno zgodi čez deset ali dvanaest dñi, potem je za njih daljše ohranjenje zadeti dvakratna raba mleka na teden in na ta način se tudi pomladči in brada, kakor tudi najdaljši in najbunejši ženski lase.

Steklenica „PURITAS“ velja 2 gld. (pri razpošiljanju 20 kr. za stroške) in se lahko naroči proti poštnemu povzetju.

OTTO FRANZ, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38,

Zaloge v Ljubljani pri Ed. Mahr-u, parfumerji.

V Celovci prodaja: P. Birnbach, lekar „pri obelisku“; v Beljaku J. Detoni, coiffeur, poleg hotela „pri pošti“; v Mariboru W. König, lekar. (221—24)